

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2007-2008

30 JANVIER 2008

Wetsvoorstel tot aanvulling van het Strafwetboek teneinde de ongeoorloofde beïnvloeding door particulieren van personen die een openbaar ambt uitoefenen strafbaar te stellen

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE HEER **DELPÉRÉE**

Art. 2

In de in dit artikel voorgestelde bepaling de woorden «openbare overheden en ambtenaren om van hen een handeling of het nalaten van die handeling te verkrijgen» **vervangen door de woorden** «*een persoon die een openbaar ambt uitoefent in België, in een vreemde Staat of in een internationaal publiekrechtelijke organisatie om van hem een handeling of het nalaten van die handeling te verkrijgen.*»

Verantwoording

Deze wijziging strekt ertoe de terminologie van de bepaling in overeenstemming te brengen met de termen van de artikelen 246 e.v. De draagwijdte *ratione personae* wordt eveneens uitgebreid naar internationale ambtenaren zodat er een duidelijk parallelisme blijft bestaan met de draagwijdte van de openbare corruptie (zie artikel 251 zoals gewijzigd bij de wet van 11 mei 2007).

Zie:

Stukken van de Senaat:

4-507 - 2007/2008:

Nr. 1: Wetsvoorstel van de heer Delpérée.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2007-2008

30 JANVIER 2008

Proposition de loi complétant le Code pénal en vue d'incriminer le trafic d'influence commis par des particuliers à l'égard de personnes qui exercent une fonction publique

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. **DELPÉRÉE**

Art. 2

Dans la disposition proposée à cet article, remplacer les termes «les autorités et les fonctionnaires publics en vue d'obtenir d'eux qu'ils accomplissent un acte déterminé ou qu'ils s'abstiennent de le prendre» **par les mots:** «*une personne exerçant une fonction publique en Belgique, dans un État étranger ou dans une organisation de droit international public en vue d'obtenir d'elle qu'elle accomplisse un acte déterminé ou qu'elle s'abstienne de le faire.*»

Justification

La modification proposée vise à accorder la terminologie de la disposition proposée avec celle des articles 246 et suivants. Le champ d'application *ratione personae* de la disposition est également étendu aux fonctionnaires internationaux en vue de respecter un parallélisme parfait avec le champ d'application de la corruption publique (voyez l'article 251 tel que modifié par la loi du 11 mai 2007).

Voir:

Documents du Sénat:

4-507 - 2007/2008:

N° 1: Proposition de loi de M. Delpérée.

Nr. 2 VAN DE HEER DELPÉRIÉE

Art. 2

In het voorgestelde artikel 317, §2, de woorden «een persoon die geen openbaar gezag of openbaar ambt in de zin van artikel 246 uitoefent», vervangen door de woorden «een persoon die geen openbaar ambt in de zin van artikel 246 uitoefent».

Verantwoording

Het gaat om een aanpassing die was voorgesteld door de dienst Wetsevaluatie.

Artikel 246 heeft het alleen over personen die een openbaar ambt uitoefenen. Dat is een ruim begrip dat met name personen omvat die een deel van het openbaar gezag uitoefenen. Het begrip betreft alle categorieën van personen die, ongeacht hun statuut, enig openbaar ambt uitoefenen (federale, gewestelijke, gemeenschapsambtenaren, provinciale en gemeentelijke officieren of ambtenaren, verkozen mandatarissen; openbare officieren; tijdelijke of permanente dragers van een deel van de openbare macht of het openbaar gezag; zelfs privépersonen, belast met een opdracht van openbare dienst ...).

Nr. 3 VAN DE REGERING

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 2. — In titel V « Misdaden en wanbedrijven tegen de openbare orde door bijzondere personen gepleegd », hoofdstuk IX « Enige andere misdrijven tegen de openbare orde », van het Strafwetboek, wordt een nieuwe afdeling III ingevoegd, met als opschrift : « AFDELING III. — Ongeoorloofde beïnvloeding van personen die een openbaar ambt uitoefenen », die een artikel 317 omvat, dat luidt als volgt :

« Art. 317, §1. Passieve ongeoorloofde beïnvloeding bestaat in het rechtstreeks of door tussenpersonen, vragen of aannemen van een aanbod, een belofte of een onverschuldigd voordeel van welke aard dan ook voor zichzelf of voor een derde om zijn echte of vermeende invloed te gebruiken om een handeling van een openbare overheid of een openbaar bestuur of het nalaten van die handeling te verkrijgen.

§2. Actieve ongeoorloofde beïnvloeding bestaat in het rechtstreeks of door tussenpersonen voorstellen aan een persoon van een aanbod, een belofte of een onverschuldigd voordeel van welke aard dan ook voor

N° 2 DE M. DELPÉRIÉE

Art. 2

Dans la disposition proposée à cet article, remplacer les mots « une personne qui n'est pas investie d'une autorité ou d'une fonction publique au sens de l'article 246 » par les mots : « une personne qui n'exerce pas une fonction publique au sens de l'article 246 ».

Justification

Adaptation proposée par le Service d'Évaluation de la législation du Sénat.

L'article 246 mentionne uniquement les personnes qui exercent une fonction publique. Il s'agit d'une notion très large qui implique notamment les personnes investies de l'autorité publique. La notion couvre toutes les catégories de personnes qui, quel que soit leur statut (fonctionnaires ou agents publics fédéraux, régionaux, communautaires, provinciaux, communaux; mandataires élus; officiers publics; dépositaires d'une manière temporaire ou permanente d'une parcelle de la puissance publique ou de l'autorité; personnes même privées, chargées d'une mission de service public), exercent une fonction publique, quelle qu'elle soit.

Francis DELPÉRIÉE.

N° 3 DU GOUVERNEMENT

Art. 2

Remplacer cet article comme suit :

« Art. 2. — Dans le titre V « Des crimes et des délits contre l'ordre public commis par des particuliers », chapitre IX « De quelques autres infractions à l'ordre public », du Code pénal, est insérée une nouvelle section III, intitulée : « SECTION III. — Du trafic d'influence à l'égard de personnes qui exercent une fonction publique », comprenant un article 317, rédigé comme suit :

« Art. 317, §1er. Est constitutif de trafic d'influence passif le fait de solliciter ou d'accepter, directement ou par interposition de personnes, une offre, une promesse ou un avantage indu de toute nature, pour lui-même ou pour un tiers, aux fins d'exercer une influence réelle ou supposée afin d'obtenir un acte d'une autorité ou d'une administration publique ou l'abstention d'un tel acte.

§2. Est constitutif de trafic d'influence actif le fait de proposer, directement ou par interposition de personnes à une personne une offre, une promesse ou un avantage indu de toute nature, pour elle-même

zichzelf of voor een derde opdat deze persoon zijn echte of vermeende invloed zou gebruiken om een handeling van een openbare overheid of een openbaar bestuur of het nalaten van die handeling te verkrijgen.

§ 3. Ongeoorloofde beïnvloeding wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaar en met een geldboete van 100 euro tot 10 000 euro, of één van die straffen.

§ 4. Wanneer de ongeoorloofde beïnvloeding een openbare overheid of een openbaar bestuur in een vreemde Staat of een internationale publiekrechtelijke instelling betreft, zijn de straffen die welke in de vorige paragraaf zijn gesteld.»

Verantwoording

Het amendement verbetert het wetsvoorstel van de heer Delpérée in verschillende opzichten maar behoudt de inhoudelijke bedoeling ervan.

In de eerste plaats wordt het voorstel aangevuld. Het wetsvoorstel beoogt immers slechts de strafbaarstelling van de passieve kant van de ongeoorloofde beïnvloeding, dat wil zeggen dat enkel de persoon die het voordeel vraagt of ontvangt in ruil voor het aanwenden van zijn invloed strafbaar wordt gesteld. De persoon die de belofte maakt of het voordeel aanbiedt, de actieve kant van de ongeoorloofde beïnvloeding blijft buiten schot. In navolging van artikel 247, § 4 van het Strafwetboek, dat de ongeoorloofde beïnvloeding door personen die een openbaar ambt uitoefenen bestraft, is de regering van mening dat ook in de privésector zowel de actieve als de passieve ongeoorloofde beïnvloeding bestraft moeten worden.

In de tweede plaats wordt ook de structuur van het artikel aangepast aan de gelijkaardige artikelen in het Strafwetboek die de publieke omkoping betreffen. De eerste twee paragrafen definiëren de passieve en de actieve ongeoorloofde beïnvloeding, de derde paragraaf bepaalt de straf, en de vierde paragraaf assimileert buitenlandse ambtenaren en ambtenaren van internationale publiekrechtelijke organisaties met de Belgische ambtenaren. Dit is een gevolg van de vereisten van het Strafrechtelijk Verdrag van de Raad van Europa ter bestrijding van corruptie van 1999 (artikel 12), en de Overeenkomst ter bestrijding van corruptie van de Verenigde Naties van 2003 (artikel 18).

Tot slot wordt de terminologie aangepast aan de tot op heden gebruikte terminologie in de gelijkaardige artikelen 246 en volgende van het Strafwetboek, en aan artikel 12 van het Verdrag van de Raad van Europa. Het gaat inderdaad om een onverschuldigd voordeel, en in de tweede plaats werd het woord « onrechtmatig » geschrapt om in overeenstemming te zijn met dit Verdrag. Dit gezegd zijnde, het spreekt vanzelf dat de uitgeoefende invloed een voornemen tot omkoping moet hebben: de bekende vormen van lobbyen vallen niet onder dit begrip.

ou pour un tiers, afin qu'elle exerce une influence réelle ou supposée afin d'obtenir un acte d'une autorité ou d'une administration publique ou l'abstention d'un tel acte.

§ 3. La peine sera un emprisonnement de six mois à deux ans et une amende de 100 euros à 10 000 euros, ou une de ces peines.

§ 4. Lorsque le trafic d'influence concerne une autorité ou une administration publique dans un État étranger ou dans une organisation de droit international public, les peines seront celles prévus par le paragraphe précédent.»

Justification

L'amendement améliore à différents égards la proposition de loi de Monsieur Delpérée tout en conservant son objectif sur le fond.

La proposition est tout d'abord complétée. La proposition de loi ne vise en effet que l'incrimination du trafic d'influence passif; en d'autres termes, seule la personne qui demande l'avantage ou en bénéficie en échange de son influence est passible d'une peine. La personne qui fait les promesses ou qui propose l'avantage, l'aspect actif du trafic d'influence, reste hors d'atteinte. Faisant suite à l'article 247, § 4, du Code pénal, qui sanctionne le trafic d'influence dans le chef de personnes investies d'une fonction publique, le gouvernement estime que dans le secteur privé également, tant le trafic d'influence actif que le trafic d'influence passif doivent être punis.

Ensuite, la structure de l'article est adaptée aux articles similaires du Code pénal relatifs à la corruption publique. Les deux premiers paragraphes définissent le trafic d'influence passif et actif, le troisième paragraphe fixe la peine et le quatrième paragraphe assimile les fonctionnaires étrangers et les fonctionnaires d'organisations de droit international public aux fonctionnaires belges. Il s'agit d'une conséquence des exigences de la Convention pénale du Conseil de l'Europe sur la corruption de 1999 (article 12) et de la Convention des Nations unies contre la corruption de 2003 (article 18).

Enfin, la terminologie est adaptée à celle utilisée actuellement dans les articles 246 et suivants du Code pénal, qui sont analogues, et à l'article 12 de la Convention du Conseil de l'Europe. En effet, il s'agit d'un avantage indu, et deuxièmement, le terme « abusive » est supprimé afin d'être en conformité avec cette convention. Ceci dit, il va de soi que l'influence exercée doit contenir une intention de corrompre de la part du trafiquant d'influence: les formes de lobbying connues ne relèvent pas de cette notion.

De minister van Justitie,

Le ministre de la Justice,

Jo VANDEURZEN.

Nr. 4 VAN DE HEER DELPÉRÉE C.S.

Art. 2

Dit artikel varvangen als volgt :

« Art. 2. — Boek II, titel V, hoofdstuk IX, afdeling III, van het Strafwetboek wordt vervangen als volgt :

« AFDELING III. — Ongeoorloofde beïnvloeding van personen die een openbaar ambt uitoefenen ».

« Art. 317, § 1. Passieve ongeoorloofde beïnvloeding bestaat erin dat een persoon die geen openbaar ambt uitoefent in de zin van artikel 246, rechtstreeks of door tussenpersonen, een aanbod, een belofte of een onverschuldigd voordeel van welke aard dan ook vraagt of aanneemt voor zichzelf of voor een derde om zijn echte of vermeende invloed te gebruiken om een handeling van een openbare overheid of een openbaar bestuur of het nalaten van die handeling te verkrijgen.

§ 2. Actieve ongeoorloofde beïnvloeding bestaat in het rechtstreeks of door tussenpersonen voorstellen aan een persoon die geen openbaar ambt uitoefent in de zin van artikel 246 van een aanbod, een belofte of een onverschuldigd voordeel van welke aard dan ook voor zichzelf of voor een derde opdat deze persoon zijn echte of vermeende invloed zou gebruiken om een handeling van een openbare overheid of een openbaar bestuur of het nalaten van die handeling te verkrijgen.

§ 3. Ongeoorloofde beïnvloeding wordt gestraft met gevangenisstraf van zes maanden tot twee jaar en met een geldboete van 100 euro tot 10 000 euro, of één van die straffen.

§ 4. Wanneer de ongeoorloofde beïnvloeding een openbare overheid of een openbaar bestuur in een vreemde Staat of een internationale publiekrechtelijke instelling betreft, zijn de straffen die welke in § 3 zijn gesteld.

Verantwoording

Het amendement verbetert het wetsvoorstel van de heer Delpérée in verschillende opzichten maar behoudt de inhoudelijke bedoeling ervan.

In de eerste plaats wordt het voorstel aangevuld. Het wetsvoorstel beoogt immers slechts de strafbaarstelling van de passieve kant van de ongeoorloofde beïnvloeding, dat wil zeggen dat enkel de persoon die het voordeel vraagt of ontvangt in ruil voor het aanwenden van zijn invloed strafbaar wordt gesteld. De persoon die de beloftes maakt of het voordeel aanbiedt, de actieve kant van de ongeoorloofde beïnvloeding blijft buiten schot. In navolging van artikel 247, § 4 van het Strafwetboek, dat de ongeoorloofde beïnvloeding door personen die een openbaar ambt uitoefenen bestraft, is de regering van mening dat ook in de privésector zowel de actieve als de passieve ongeoorloofde beïnvloeding bestraft moeten worden.

N° 4 M. DELPÉRÉE ET CONSORTS

Art. 2

Remplacer cet article comme suit :

« Art. 2. — Le livre II, Titre V, chapitre IX, section III, du Code pénal est remplacé par ce qui suit :

« Section III. — Du trafic d'influence à l'égard de personnes qui exercent une fonction publique ».

« Art. 317, § 1er. Est constitutif de trafic d'influence passif le fait pour une personne qui n'exerce pas une fonction publique au sens de l'article 246 de solliciter ou d'accepter, directement ou par interposition de personnes, une offre, une promesse ou un avantage indu de toute nature, pour elle-même ou pour un tiers en vue d'exercer une influence réelle ou supposée afin d'obtenir un acte d'une autorité ou d'une administration publique ou l'abstention d'un tel acte.

§ 2. Est constitutif de trafic d'influence actif le fait pour une personne qui n'exerce pas une fonction publique au sens de l'article 246 de proposer, directement ou par interposition de personnes à une personne une offre, une promesse ou un avantage indu de toute nature, pour elle-même ou pour un tiers en vue d'exercer une influence réelle ou supposée afin d'obtenir un acte d'une autorité ou d'une administration publique ou l'abstention d'un tel acte.

§ 3. La peine sera un emprisonnement de six mois à deux ans et une amende de 100 euros à 10 000 euros, ou une de ces peines.

§ 4. Lorsque le trafic d'influence concerne une autorité ou une administration publique dans un État étranger ou dans une organisation de droit international public, les peines seront celles prévues par le § 3.

Justification

L'amendement améliore à différents égards la proposition de loi de Monsieur Delpérée tout en conservant son objectif sur le fond.

La proposition est tout d'abord complétée. La proposition de loi ne vise en effet que l'incrimination du trafic d'influence passif; en d'autres termes, seule la personne qui demande l'avantage ou en bénéficie en échange de son influence est passible d'une peine. La personne qui fait les promesses ou qui propose l'avantage, l'aspect actif du trafic d'influence, reste hors d'atteinte. Faisant suite à l'article 247, § 4, du Code pénal, qui sanctionne le trafic d'influence dans le chef de personnes investies d'une fonction publique, le gouvernement estime que dans le secteur privé également, tant le trafic d'influence actif que le trafic d'influence passif doivent être punis.

In de tweede plaats wordt ook de structuur van het artikel aangepast aan de gelijkaardige artikelen in het Strafwetboek die de publieke omkoping betreffen. De eerste twee paragrafen definiëren de passieve en de actieve ongeoorloofde beïnvloeding, de derde paragraaf bepaalt de straf, en de vierde paragraaf assimileert buitenlandse ambtenaren en ambtenaren van internationale publiekrechtelijke organisaties met de Belgische ambtenaren. Dit is een gevolg van de vereisten van het Strafrechtelijk Verdrag van de Raad van Europa ter bestrijding van corruptie van 1999 (artikel 12), en de Overeenkomst ter bestrijding van corruptie van de Verenigde Naties van 2003 (artikel 18).

Tot slot wordt de terminologie aangepast aan de tot op heden gebruikte terminologie in de gelijkaardige artikelen 246 en volgende van het Strafwetboek, en aan artikel 12 van het Verdrag van de Raad van Europa. Het gaat inderdaad om een onverschuldigd voordeel, en in de tweede plaats werd het woord « onrechtmatig » geschrapt om in overeenstemming te zijn met dit Verdrag. Dit gezegd zijnde, het spreekt vanzelf dat de uitgeoefende invloed een voornemen tot omkoping moet hebben: de bekende vormen van lobbyen vallen niet onder dit begrip.

Ensuite, la structure de l'article est adaptée aux articles similaires du Code pénal relatifs à la corruption publique. Les deux premiers paragraphes définissent le trafic d'influence passif et actif, le troisième paragraphe fixe la peine et le quatrième paragraphe assimile les fonctionnaires étrangers et les fonctionnaires d'organisations de droit international public aux fonctionnaires belges. Il s'agit d'une conséquence des exigences de la Convention pénale du Conseil de l'Europe sur la corruption de 1999 (article 12) et de la Convention des Nations unies contre la corruption de 2003 (article 18).

Enfin, la terminologie est adaptée à celle utilisée actuellement dans les articles 246 et suivants du Code pénal, qui sont analogues, et à l'article 12 de la Convention du Conseil de l'Europe. En effet, il s'agit d'un avantage indu, et deuxièmement, le terme « abusive » est supprimé afin d'être en conformité avec cette convention. Ceci dit, il va de soi que l'influence exercée doit contenir une intention de corrompre de la part du trafiquant d'influence: les formes de lobbying connues ne relèvent pas de cette notion.

Francis DELPÉRÉE.
Tony VAN PARYS.
Marie-Hélène CROMBÉ-BERTON.